

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Rivne State Humanitarian University
Department of wind and percussion instruments of RSHU**

**THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF WIND MUSIC
IN THE CONTEXT OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE
AND ABROAD COUNTRIES**

The collection of scientific works

Vol. 10

**Rivne
2018**

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ**

**ІСТОРИЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

Випуск 10

**м. Рівне
2018**

УДК 788 : 008(063)

I-90

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації *серія KB № 19865-9665 P***Збірник наукових праць видається з 2006 року.***Друкуються за ухвалою Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 26 квітня 2018 р.)***Редакційна колегія:**

Цюлюпа С.Д., кандидат педагогічних наук, доцент, м. Рівне;
 Апатський В.М., доктор мистецтвознавства, професор, м. Київ;
 Посвалюк В.Т., доктор мистецтвознавства, професор, м. Київ;
 Рада Славінська, доктор мистецтвознавства, професор, м. Пловдив, Болгарія;
 Пьотр Лято, доктор мистецтвознавства, професор, м. Краків, Польща;
 Криштоф Камінський, доктор мистецтвознавства, професор, м. Лодзь, Польща;
 Нічков Б.В., доктор мистецтвознавства, професор, м. Мінськ, Республіка Білорусь;
 Скороходов В.П., доктор культурології, професор, м. Мінськ, Республіка Білорусь;
 Круль П.Ф., доктор мистецтвознавства, професор, м. Івано-Франківськ;
 Карпак А.Я., доктор мистецтвознавства, професор, м. Львів;
 Качмарчик В.П., доктор мистецтвознавства, професор, м. Київ;
 Леонов В.А., доктор мистецтвознавства, професор, м. Ростов-на-Дону, РФ;
 Сверлюк Я.В., доктор педагогічних наук, професор, м. Рівне;
 Вовк Р.А., кандидат мистецтвознавства, професор, м. Київ;
 Буркацький З.П. кандидат мистецтвознавства, професор, м. Одеса;
 Громченко В.В., кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Дніпро;
 Гишка І.С., кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Львів;
 Прокопович Т.Ю., кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Рівне.

Рецензенти:

Апатський В.М., доктор мистецтвознавства, професор, народний артист України, академік, член-кореспондент академії мистецтв України, професор кафедри дерев'яних духових інструментів Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського.

Яремко Н.О., доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної фольклористики Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка.

Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Збірник наукових праць. Випуск 10 / Упорядник С.Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські береги, 2018. – 220 с.

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

У збірнику містяться результати наукових досліджень у жанрі духової музики, поєднані різні підходи дослідників до розкриття питань з історії виконавства на духових інструментах, створення духових оркестрів та перспективи їх розвитку, а також з методики викладання гри на музичних інструментах.

Подана проблематика, наукові статті містять корисну інформацію для викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів та докторантів мистецьких вищих навчальних закладів і широкого кола шанувальників жанру духової музики.

The collection contains the results of research in the genre of wind music, combines different approaches of researchers to disclose the issues of history performance on wind instruments, creation of brass bands and prospects for their development, as well as teaching the methodic of performance on musical instruments. Submitted problematics and scientific articles contain useful information for teachers, students, undergraduates, graduate students and doctoral students of art universities, as well as for a wide range of fans of the brass music genre.

УДК 788 : 008 (063)

*За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори статей.**Погляди авторів можуть не збігатися з позицією редакційної колегії.*

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018

© Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ, 2018

© Видавництво "Волинські береги", 2018

З М І С Т

Круль П.Ф. Музична освіта в університеті	7
Карп'як А.Я. Невідомі сторінки з історії концертної діяльності братів Допплерів та музичне життя Львова 19 століття	9
Вовк Р.А. Як грати Моцарта? (музично-технологічні аспекти)	14
Славинська Рада. Явление «Пловдивская валторновая школа».....	20
Сверлюк Я.В. Диригентсько-оркестрове виконавство в контексті суспільно-історичних традицій.....	25
Скороходов В.П. Специфика культурных процессов в XXI веке.....	28
Ничков Б.В. Методические принципы профессора И. Ф. Пушечникова	33
Фартушний В.П. Владимир Михайлович Курлин – методические принципы и педагогические наставления	42
Леонов В.А. Болонский процесс: планы и реалии (на примере России)	50
Громченко В.В. До питання жанрово-стильової систематики творів духового соло (виконавський аспект)	53
Буркацький З.П. Інструментальна віртуозність віку «діамантового» стилю у фундації фахівської майстерності сучасного кларнетиста	58
Łukasz Wójcicki. The development of the saxophone in Poland in context of the progress of Polish saxophone literature with a particular emphasis on work of Lodz musicians	63
Krzysztof Kamiński. Inspiracje muzyczne powodujące rozwój fagotu.....	66
Цюлюпа С.Д., Омельченко С.В. Постать Леоніда Трачука в культурно-мистецькому житті Поділля	71
Поля Паунова-Тошева. Формирование, развитие и утверждение инструментальной и педагогической валторновой школы в Болгарии.....	76
Марценюк Г.П. Пам'яті видатного вченого, музикознавця В.О. Богданова.....	85
Janusz Korczyński. Muzyka na instrumenty dęte w drugiej połowie XVIII wieku.....	87
Гишка І.С. Ї у виконавській практиці трубача	98
Sławomir Cichor. Ewolucja techniki gry na trąbce w epoce baroku	103
Piotr Lato. Nowe spojrzenie na angielską muzykę klarnetową na przykładzie Koncertu klarnetowego op. 31 Geralda Finziego	108
Палаженко О.П. Методологічні основи формування компонентної структури виконавських умінь музиканта-духовика	111

Палкина И.Д. Зарождение и формирование военно-оркестровой службы в Донском козачьем войске XIX века	116
Терлецький М.М. Навчально-методична література, як шлях до вдосконалення майстерності фахівців жанру духової музики кінця XIX початку XXI століття.....	121
Столярчук Б.Й. Деякі штрихи до творчого портрета піаніста, диригента, аранжувальника, джазового музиканта Олександра Гайдабури.....	125
Сіончук О.В. Читання партитури, як важливий чинник навчального процесу в підготовці студентів до роботи з духовим оркестром.....	129
Турчинский Б.Р. Первая труба Иерусалима.....	133
Старко В.Г. Фагот у камерно-інструментальній музиці XX-XI ст.: питання репертуару.....	143
Пастушок Т.В. Диригент, як основа оркестрового виконання сучасних творчих колективів	147
Димченко С.С., Димченко С.С. Концепція взаємозв'язку диригентського жесту, міміки, пантоміміки та виразності обличчя у відображенні образно-емоційної характеристики музичного твору	151
Мельник О.Ю., Косенко С.В., Музиченко Н.І., Гайошко О.Б. Застосування гігієнічно-профілактичного комплексу в учнів, що навчаються гри на духових інструментах для нормалізації фізіологічних процесів порожнини рота	156
Павленко О.Ф. Завершення розвитку доби пізнього бароко у флейтовому мистецтві.....	162
Білас В.І. Традиції мультиінструменталізму у духовому мистецтві Німеччини та Франції XVIII ст.	166
Ходан З.А. До питання еволюції флейти PICCOLO	171
Панькевич О.В. Формування духової культури студентів Львівського коледжу культури і мистецтв.....	174
Пилипчук П.С. Специфіка формування морально-естетичних якостей у студентів	176
Жалоба К.В. Формування музично-творчих умінь учнів-духовиків в умовах навчання у Львівській середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті імені Соломії Крушельницької.....	179
Бала М.В. Формування та особливості розвитку духового виконавства: ретроспективний огляд	182
Мулярчук Н.Д. Розвиток духової інструментальної музичної культури Тернополя XIX-XX ст.	186
Гавришків С.В. Творча та педагогічна діяльність Богдана Заяця.....	194
Прокопович Т.Ю. Духова музика в музеї: ексклюзив для знавців і любителів	196
Вовк Р.А. Напередодні ювілею.....	201
Відомості про авторів	208
Презентація сучасних наукових, навчально-методичних та нотних видань (2008 – 2018 роки)	211

УДК 78.03(477.43/44)

Цюлюпа С.Д.,
м. Рівне
Омельченко С.В.,
м. Тульчин

ПОСТАТЬ ЛЕОНІДА ТРАЧУКА В КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ЖИТТІ ПОДІЛЛЯ

Анотація. У пропонованій статті висвітлюються питання педагогічної і творчої діяльності відомого менеджера у сфері культури Поділля, досвідченого і креативного керівника Тульчинського училища культури Леоніда Даниловича Трачука. Значну увагу приділено питанням розвитку і вдосконаленню навчально-виховного процесу в училищі та розширенню освітніх послуг у контексті інтеграції в Європейський культурно-мистецький простір.

Ключові слова: Леонід Трачук, педагог, менеджер, виконавець, диригент.

Annotation. The article highlights the issues of pedagogical and creative activity of Leonid Danilovich Trachuk, the well-known manager in the field of culture of Podillya and an experienced and creative director of the Tulchyn Culture College. Considerable attention is paid to the development and improvement of the educational process in the college and to the expansion of educational services in the context of integration into the European cultural and artistic space.

Key words: Leonid Trachuk, teacher, manager, performer, conductor.

Постановка проблеми. На сторінках наукових видань приділено значну увагу видатним постатям у сфері культури і мистецтва України та зарубіжжя. Проте недостатньо уваги приділено вивченню історичного шляху становлення та розвитку навчальних закладів культури на Поділлі. На наш погляд, ці питання слід розглядати з позиції інтеграції системи освіти України в Європейський простір відповідно до нормативних актів і законів, які регламентують діяльність мистецьких закладів освіти України.

Тому **метою нашої статті** є розкриття процесу педагогічної і творчої діяльності заслуженого працівника культури України Трачука Л.Д. та її вплив на матеріально-технічний розвиток і впровадження сучасних інноваційних технологій у навчально-виховний процес Тульчинського училища культури.

Аналіз досліджень. Сучасні наукові дослідники жанру духової музики В.М.Апатський, А.Я. Карп'як, В.Т. Посвалюк, Р.А. Вовк, В.О. Богданов, П.Ф.Круль, Я.В.Сверлюк, С.Д.Цюлюпа, З.П.Буркацький, І.С.Гишка, В.В.Громченко, Г.П.Марценюк, В.Г.Старко та ін. здійснили ретроспективний аналіз історії становлення та перспективи розвитку духової музики в Україні. Їх праці стали фундаментальними у розкритті культурно-мистецьких процесів нашої держави. Саме аналіз цих наукових досліджень спонукав до ознайомлення громадськості з яскравим представником директорського корпусу вищих навчальних закладів культури і мистецтва Леонідом Трачуком та вивчення його передового досвіду з організації навчально-виховного процесу в одному із престижних закладів культури Поділля.

Виклад основного матеріалу. Дивовижною є сила впливу мистецтва на людину. Мелодійна мова танцю, поезія класичної музики, магія української народної пісні, скарби книг, чаруючі образи кіноекрану – ось ті сучасні формати культури, що несуть емоційний заряд кожному з нас. Очищають душі, роблять добрішими, шляхетнішими і мудрішими. Цей позитив відчувається у кожного, хто завітав до Тульчинського училища культури, директором якого є заслужений працівник культури України Леонід Данилович Трачук.

На посаді директора Тульчинського училища культури Леонід Трачук працює з 2002 року. Цього року керівник одного з найстаріших і престижних вищих закладів культури Поділля відзначає свій 60-річний ювілей. Стрімкою повноводною рікою плінуть літа, сповнені хвилюючими і пам'ятними подіями.

Народився Леонід Данилович 13 червня 1958 року в с.Мазурівка Тульчинського району Вінницької області в родині робітників. У 1975 році Леонід закінчив загальноосвітню школу, де паралельно 2 роки навчався по класу баритона Григорія Мільмана і Володимира Максименка у Тульчинській дитячій музичній школі. В цьому ж році вступив на 2-й курс Тульчинського культурно-освітнього училища, клас туби Ворони Віктора Леонідовича. У 1977 році Леонід успішно завершує навчання в

Леонід Данилович
Трачук – директор
училища

училищі і стає студентом кафедри духових та ударних інструментів культурно-освітнього факультету Рівненського державного інституту культури. Студентські роки для Леоніда Трачука були періодом становлення професійного музиканта, диригента, сольного та оркестрового виконавця на тубі. Важливу роль у підготовці високопрофесійного спеціаліста відіграв його педагог-наставник Старченко В'ячеслав Миколайович – заслужений працівник культури України, доцент, викладач класу диригування, тромбона і туби, художній керівник і диригент студентського духового оркестру, завідувач кафедри духових та ударних інструментів РДІК. В'ячеслав Старченко особисто приїздив в Тульчин для проведення державного іспиту з диригування і методики роботи з оркестром у випускника кафедри Леоніда Трачука на базі студентського духового оркестру Тульчинського училища культури, в той час керівником оркестру був перший викладач відділу духових та ударних інструментів училища, славетний, всіма шанований Андрій Євменович Кобзар. Голова екзаменаційної комісії В.М.Старченко дав високу оцінку виконавської майстерності учасникам духового оркестру училища та відзначив професійний рівень підготовки випускника кафедри і його готовність до практичної діяльності на ниві культури і мистецтва.

Після закінчення Рівненського державного інституту у 1981 році за направленням Міністерства культури Леонід Трачук прийнятий на посаду викладача відділу духових та ударних інструментів Тульчинського культурно-освітнього училища. З 1981 року по 1983 рік перебуває на службі у лавах Радянської Армії. Після повернення зі строкової служби Леонід Трачук поновлюється на посаду викладача класу туби відділу духових та ударних інструментів училища.

Циклова комісія духових та естрадних інструментів

З 1986 року по 1990 роки Леонід Данилович працює секретарем приймальної комісії навчального закладу. Протягом багатьох років керує курсовим оркестром духових інструментів та неодноразово виконує обов'язки класного керівника студентської академічної групи.

За період трудової діяльності в училищі Леонід Трачук в різні роки працював викладачем циклової комісії духових інструментів, керівником зведеного духового оркестру, заступником директора з виробничого навчання, заступником директора з навчальної роботи, з 2001 року – завідувачем Тульчинської філії Вінницького училища культури і мистецтв, а з 2002 року – директором самостійного Тульчинського училища культури (рішення Вінницької обласної ради № 90 від 26 липня 2002 року). [2, с. 103]

За період трудової діяльності на посаді директора Леонід Данилович зарекомендував себе креативним менеджером, компетентним фахівцем свого предмета. Він досконало оволодіває ефективними формами керівної роботи, методами організації навчально-виховного процесу у вищому закладі освіти.

Саме в цей період відповідно до вимог і потреб суспільства в училищі ліцензуються і впроваджуються в навчальний процес такі нові спеціалізації і спеціальності, як "Діловодство",

"Декоративно-прикладне мистецтво", "Кінофотовідеосправа", "Туристичне обслуговування", що безперечно збільшило кількість студентів і престиж навчального закладу на Поділлі та в Україні.

Сьогодні педагогічний колектив училища під керівництвом Леоніда Даниловича Трачука працює стабільно та результативно, підтримується належний соціально-психологічний клімат та матеріально-технічна база. Він добре обізнаний із нормативно-правовими документами Міністерства освіти і науки України щодо реформування освітянської галузі, зокрема, вищої школи і впроваджує їх в навчальний процес училища.

Тульчинське училище є навчально-науковим підрозділом Рівненського державного гуманітарного університету, має також угоди про співпрацю з Київським національним університетом культури і мистецтв, Уманським державним педагогічним університетом ім. П.Тичини, Вінницьким соціально-економічним інститутом, що дає можливість випускникам училища здобувати освітній ступінь "бакалавра" за скороченим терміном, а викладачам училища проходити підвищення кваліфікації (стажування) на безоплатній основі.

Слід зазначити, що сьогодні більшість викладачів циклової комісії духових та естрадних інструментів, а саме – Леонід Трачук, Володимир Заремба, Василь Кулик, Олександр Шаповал, Андрій Михальченко є випускниками кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету. [3, с.53] Нині в РДГУ здобуває вищу освіту на заочній формі навчання викладач класу ударних інструментів училища Григорій Кирилишин. Тому створення відповідно до наказу МОНУ науково-методичного комплексу між РДГУ і Тульчинським училищем культури є потребою сьогодення і має дієве практичне застосування в навчально-виховному процесі в цих закладах освіти.

Науково-методичний семінар для керівників духових оркестрів Поділля на базі Тульчинського училища культури і кафедри духових та ударних інструментів РДГУ

Трачук Л.Д. здійснює результативну організаційну та науково-методичну роботу, є автором методичних рекомендацій з фахових дисциплін, затверджених Державним методичним центром навчальних закладів культури і мистецтв України та наукових публікацій у збірнику наукових праць "Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя", який видається Рівненським державним гуманітарним університетом, редактор – у упорядник Цюлюпа С.Д. Так в цьому збірнику Леонідом Даниловичем опубліковано статті: "Тульчинське училище культури в історії розвитку культури та мистецтва Подільського краю", випуск № 2, 2007 р., у співавторстві з С.В.Онищенко; "Духовий оркестр – виразник духовного змісту душі народу", випуск № 4, 2012 р.; "Культурно-історичні передумови створення Тульчинського училища культури", випуск № 6, 2014 р.; "Тульчинському училищу культури – 85",

випуск № 7, 2015 р.; "Тульчинське училище культури в мистецькому житті Поділля" у співавторстві з С.В.Гаврилюк, стаття опублікована у збірнику наукових праць Інституту мистецтв РДГУ "Мистецька освіта та розвиток творчої особистості", випуск № 4, 2018 рік.

Леонід Трачук є постійним членом журі в номінації мідні духові інструменти Всеукраїнського конкурсу молодих виконавців (ансамблів) на духових та ударних інструментах імені В'ячеслава Старченка в м. Рівне. Студент Андрій Франчук, випускник класу туби Леоніда Даниловича, став лауреатом цього престижного в Україні конкурсу.

Випускники Трачука Л.Д. працюють керівниками творчих колективів у районах Вінницької та інших областей, чимало випускників закінчили вищі навчальні заклади України, працюють музикантами та керівниками військових оркестрів. "Родзинкою" училища, за словами його директора, є майже 100-відсоткове працевлаштування випускників.

Вперше за історію навчального закладу за ініціативи директора в училищі створюється оркестр української народної музики для супроводу творчих і концертних програм танцювальних колективів спеціальності "Хореографія". Художнім керівником і диригентом цього професійного оркестру у складі викладачів училища став його засновник Леонід Трачук.

Оркестр української народної музики училища. Художній керівник та диригент Леонід Трачук

За більш як 85 років існування Тульчинське училище культури стало справжньою кузницею підготовки культурно-освітніх працівників.

Училище дало фахову освіту понад 13 тисячам молодшим спеціалістам, які нині високою професійною майстерністю доводять відданість справі відродження і розвитку української національної культури. 14 колишніх випускників удостоєні високого звання заслуженого працівника культури України. Відомий письменник-публіцист Поділля, директор музею училища, викладач циклової комісії суспільних дисциплін Станіслав Михайлович Сауляк так характеризує місію цього начального закладу "Досить вагомим фактором розвитку культурного життя на Вінниччині є Тульчинське училище культури. Готуючи спеціалістів для роботи в закладах культури сіл області, воно здійснює воістину титанічну роботу по відродженню і збереженню українських національних традицій, звичаїв, обрядів, мови, музики, пісень, – всього того, що складає зміст духовного життя нашого суспільства, є цементуючою основою української культури і нації" [1, с. 7]

Тульчин – колыска української духовності. Студентські роки у такому місті особливо пам'ятні. Студенти училища є постійними учасниками та переможцями багатьох міжнародних, обласних та всеукраїнських конкурсів, фестивалів, оглядів, ряд яких проходять на базі мистецьких навчальних закладів України.

В училищі бережуть пам'ять про випускника бібліотечного відділу 1940-го року, Героя Радянського Союзу **Олексія Федоровича Гриба**, який загинув при форсуванні Дніпра в роки 2-ої Світової війни. Гордістю училища є **В. Романчишин** – заслужений діяч мистецтв України, директор Коледжу культури і мистецтв Київської обласної ради, **С. Городинський** – заслужений артист України, начальник управління культури і мистецтв Вінницької облдержадміністрації, **П. Мрежук** – заслужений

артист України, **В. Весняний** – заслужений працівник культури України, мер м. Тульчина, **П. Максимчук** – заслужений артист України, військовий диригент Одеського військового округу, **С. Демидюк** – артистка ансамблю пісні і танцю МВС України, **М. Голочек** – кандидат педагогічних наук, професор Коледжу культури і мистецтв Київської обласної ради, **Д. Юник** – професор, доктор педагогічних наук Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського, лауреат міжнародного конкурсу баяністів (м.Клінгенталь, Німеччина), **О. Палаженко** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету, **І. Биковський** – полковник, начальник, художній керівник заслуженого академічного зразково-показового оркестру Збройних Сил України, **С. Мойсеєв** – диригент військового оркестру, **Ф. Ушаповський** – заслужений працівник культури України, керівник ВІА "Лаври" Піщанського РБК та цілий ряд заслужених працівників галузі культури, серед яких – 14 начальників відділів культури і туризму районів Вінницької області.

У родинному житті Леонід Данилович щасливий, він батько та дідусь. Його дружина Олена Борисівна – голова циклової комісії викладачів хореографічних дисциплін є надійним супутником у житті. Завжди радо разом зустрічають свою доньку Вікторію з зятем Олександром та онуку Діаночку, яка успішно оволодіває саксофоном у класі Валерія Пересунька в Тульчинській дитячій музичній школі.

*Леонід Трачук з дружиною
Оленою та онучкою Діаною*

Колеги Леоніда Даниловича відзначають, що і сьогодні їх керівник не зупиняється на досягнутому, уміло втілює в життя нові ідеї, саме завдяки його вмілому підбору кадрів та вірному вибору новаторського і перспективного напрямку діяльності Комунальний вищий навчальний заклад "Тульчинське училище культури" став центром культури, освіти і духовності Поділля.

Потужний потенціал викладацького складу училища, вдосконалення матеріально-технічної бази, впровадження сучасних інноваційних технологій у навчально-виховний процес роблять його авторитетним і престижним.

За багаторічну трудову діяльність Леонід Данилович Трачук відзначений Почесними грамотами та Подяками Міністерства культури України, Міністерства освіти і науки України, облдержадміністрації, обласного управління культури і мистецтв, райдержадміністрації, міської ради. Серед найвищих нагород – звання заслуженого працівника культури України (2015); почесна відзнака "За досягнення в розвитку культури і мистецтв" (2008), почесна відзнака "За багаторічну плідну працю в галузі культури" (2005), Почесною грамотою ректорату Рівненського державного гуманітарного університету (2018).

"Ми навчаємо творити добро", -- на цьому акцентує увагу директор Тульчинського училища культури Леонід Трачук.

З ювілеєм Вас, шановний Леоніде Даниловичу!

Насправді життя тільки вступає в пору реалізації професіоналізму. А надбана мудрість, досвід і завзяття дозволяє впевнено йти до сподіваної мети, долати найскладніші перешкоди!

Щастя і здоров'я, успіхів і слави, натхнення і ангела-охоронця щиро Вам зичать друзі та трудовий колектив училища і колеги з РДГУ.

Висновки. Беручи за основу історичні джерела, співпрацю з педагогічним колективом Тульчинського училища культури, а також особисті творчі і дружні зв'язки з директором училища, можемо констатувати, що трудова діяльність Леоніда Даниловича Трачука мала значний вплив на розвиток і удосконалення навчально-виховного процесу в цьому престижному закладі культури і мистецтва. На наш погляд, культурно-просвітницька діяльність трудового колективу Тульчинського училища культури та їх науково-методичний досвід заслуговує на широке обговорення в період проведення Всеукраїнських науково-практичних конференцій і запровадження в навчальному процесі інших закладів культури і мистецтв України.

Література

1. Сауляк С.М. На крилах надій / С.М. Сауляк. – ТОВ "Тульчинська друкарня", 2000. – 180 с.
2. Трачук Л.Д. Тульчинському училищу культури – 85 / Л.Д. Трачук // Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Збірник наукових праць. Випуск 7. Упорядник С.Д.Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги, 2015. – 200 с.
3. Цюлюпа С.Д. Історія кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного гуманітарного університету: минуле і сучасне / С.Д.Цюлюпа. Навчальний посібник. – Рівне: видавець О.Зень, 2012. – 240 с.